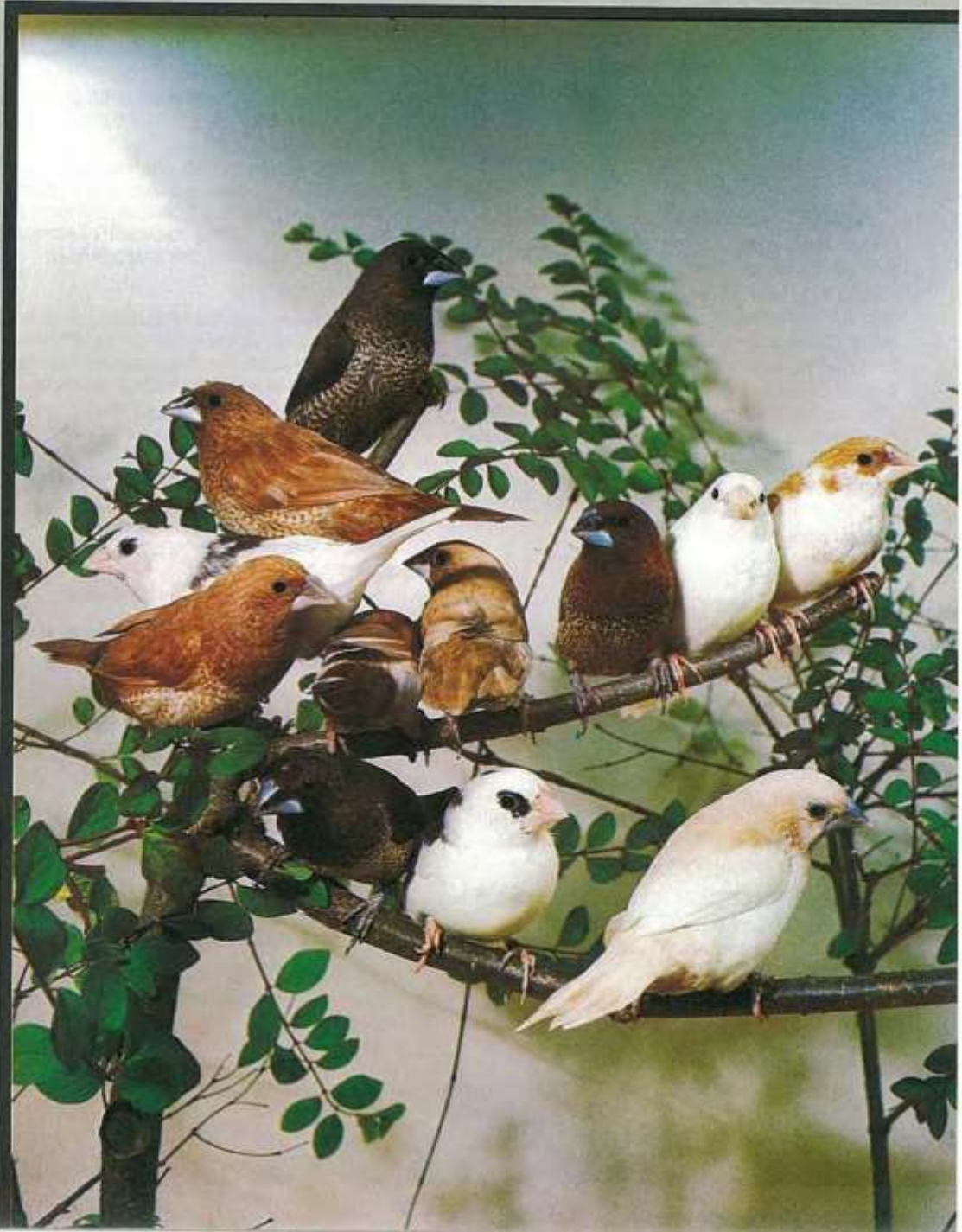

ONZE VOGELS

45e jaargang no. 7, 1984

maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

use!

De

BONDSBUREAU

Aletta Jacobsstraat 4, Postbus 74,
4600 AB Bergen op Zoom,
gironummer 1148324, telefoon 01640 - 3 50 07.
Geopend 08.00 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 17.00 uur.
's Zaterdags gesloten.

ERELEDEN

A.L. van Liempd (erevoorz.), W. Beckman,
A. Dommerholt, J. Forsten, J.J. Krol, A.J.F. Lammerse,
E.J. Lensink, Joh. M. van Pelt, A.F. Smit, H.J. Veerkamp
en E.M. Wessels.

DAGELIJKS BESTUUR

Voorzitter: W.J. Mulder, Verwerstraat 39,
7415 RZ Deventer, telefoon (05700) 2 36 48.
Secretaris: H. de Geus, Amersfoortsestraat 71,
3772 CH Barneveld, telefoon (03420) 1 61 60.
Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44,
4621 AT Bergen op Zoom, telefoon (01640) 3 46 63.
2e Voorzitter: D.J. van der Molen, Gentiaan 5,
7721 HA Dalfsen, telefoon (05293) 12 57.
Commissaris: M.N.Th. Brouwer, Wouwseweg 5a,
4661 VM Halsteren, telefoon (01641) 33 26.

DISTRICTSVOORZITTERS (leden bondsbestuur)

District Groningen: L. Poppema, Zuiderweg 93,
9744 AA Groningen, telefoon (050) 56 51 78.
District Friesland: H. Suichies, Ruusbroeckstraat 28,
8913 HN Leeuwarden, telefoon (058) 15 16 92.
District Drenthe: J.H. Heijnen, W. Grolstraat 126,
7885 EL Barger Oosterveld, telefoon (06910) 2 54 20.
District Overijssel: A.M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41,
7481 GG Haaksbergen, telefoon (05427) 1 30 06.
District Gelderland: P. Vierhuis, Veldkermeeen 22,
3844 RB Harderwijk, telefoon (03410) 1 60 68.
District Utrecht: C. van Lunteren, Vlasoord 13,
3991 XC Houten, telefoon (03403) 7 26 08.
District Noord-Holland: G.F. Huner,
Bickerstraat 60, 1701 EG Heerhugowaard,
telefoon (02207) 1 13 98.
District Zuid-Holland: G.C. Goedschalk,
Akeleistraat 148, 2565 PC Den Haag,
telefoon (070) 68 16 70.
District Zeeland: J. van der Walle, Churchillweg 4,
4561 WN Hulst, telefoon (01140) 1 38 16.
District West Noord-Brabant: J.C.W. Luijsterburg,
Nieuweweg 23, 4631 TC Hoogerheide,
telefoon (01646) 31 17.
District Oost Noord-Brabant: A.H. Meesterburrie,
Verdilaan 21, 5707 RG Helmond, telefoon (04920) 25609.
District Limburg: H.J. Nooijen, Reigerstraat 29,
5932 VX Tegelen, telefoon (077) 3 34 58.

SECRETARIATEN TECHNISCHE COMMISSIES

Kleur-, vorm- en postuurkanaries:

Tj. Boersma, Verzetstraat 13, 8923 CP Leeuwarden,
telefoon (058) 66 60 37.

Tropen, parkieten etc.:

G. v.d. Meijden, Kempenlandstr. 27, 5283 CK Boxtel,
telefoon (04116) 7 45 29.

Zangkanaries:

W.J. Vermeij, Leppa 36, 9204 JE Drachten,
telefoon (05120) 1 72 42.

ONZI

MAANDBLAD VAN DE NEDERLAN

LIDMAATSCHAP

Zij die in **Nederland** woonachtig zijn en lid wensen te worden van de NBvV, wende zich tot de secretaris van een in de plaats van inwoning gevestigde afdeling. Naam en adres worden gaarne door het bondsbureau verstrekt.

Zij die in het **buitenland** woonachtig zijn, kunnen verspreid lid worden door overmaking van het hieronder genoemde bedrag.

België: Bfr. 600,-, bij vooruitbetaling op onze postrekening nr. 000-0156074-01, bij het bestuur der postcheck te Brussel 1.

Overige landen: Hfl. 45,- bij vooruitbetaling per internationale postwissel aan het bondsbureau NBvV. Indien men het maandblad per luchtpost wil ontvangen wordt een extra tarief volgens PTT-kosten berekend. Alle tarieven gelden per kalenderjaar.

SPECIAALCLUBS

Het lidmaatschap van de speciaalclubs is voorbehouden aan hen die reeds lid van de NBvV zijn. Voor verdere inlichtingen c.q. opgave lidmaatschap, wend men zich uitsluitend tot onderstaande secretariaten.

Europese vogels en hun hybriden

G.J. Veenhuizen, Groenestraat 20,
3861 CM Nijkerk, telefoon (03494) 5 60 47.
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-.

Gras- en Grote parkieten

H.J. van Doorne, Beurtschipper 58,
3201 GA Spijkenisse, telefoon (01880) 2 24 76.
Entree f 5,-.

Insecten- en vruchtenetende vogels

A.P. Wessels, Postbus 1591,
3000 BN Rotterdam, telefoon (010) 19 70 10.
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-.

Japanse meeuwen

A. Kok, Pals 29,
6931 DJ Westervoort, telefoon (08303) 23 58.
Contributie f 17,50 per jaar, entree f 5,-.

Vorm- en Postuurkanaries

G.J.S. Nijhuis, Wilderinkstr. 31,
7555 DS Hengelo, telefoon 074-91 17 03.
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-.

Zebravinken

J.G.J. van Valkenburg, Mergelwal 16,
3432 ZM Nieuwegein, telefoon (03402) 3 97 70.
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-.

ABONNEMENTEN

Losse abonnementen op het maandblad f 32,50 per kalenderjaar. Overmaking bij vooruitbetaling op giro 1148324 t.n.v. NBvV en onder vermelding abonnementsnummer. Reeds verschenen nummers van een jaargang worden nagezonden en vervolgens elke maand toegezonden met december.

VOGELS

ISSN 0030-3224

BLAD VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 50.000)

REDACTIE

J.E. van Berkel
Chr. Walraven

Redactieadres: Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publikatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeelten daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties - ook die van leden en abonnees - met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere richtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de NBvV. Kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op 'Onze Vogels', van zuivere particuliere aard zie onder 'Vraag en Aanbod'.

VRAGEN OVER?

WATERSLAGERS aan: H. Warmerdam, V.d. Duijn van Maasdamlaan 45, 2181 XB Hillegom.

HARZERS aan: E. de Koning, Vrouwenweg 16, 2322 LK Leiden.

KLEURKANARIES aan: J.A. Barsch, Binnenhof 26, 3535 TN Nijmegen.

VORM- EN POSTUURKANARIES aan: H.K. v.d. Wal, Mozartstraat 4, 8916 HC Leeuwarden.

EUROPESE VOGELS (WILDZANG) EN HUN BASTAARDEN, GROTE PARKIETEN EN

AGAPORNIDEN aan: D.A. Duivis, St. Josephstraat 46, 1847 SG Teteringen.

ZEBRAVINKEN, JAPANESE MEEUWEN EN HUN BASTAARDEN aan: P.J.F. Klören, Meidoornweg 10, 1768 CN Soest.

TROPISCHE VOGELS EN HUN BASTAARDEN aan: A. Schuurhuis, Drecht 23, 8032 CH Zwolle.

RUCHTEN- EN INSECTENETERS aan: E.M. Wessels, Lavenhorst 28a, 3085 ZV Rotterdam.

GRASPARKIETEN aan: S. Harkema, Prov. weg 29a, 677 PA Heiligerlee.

Postzegels voor antwoord bijsluiten.

Geen retourporti, dan ook geen antwoord!

Deze regel geldt ook voor vragen aan auteurs etc.

De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is geregistreerd in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda, onder nummer V-280824.

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op 20 augustus.

IN DIT NUMMER

	pag.
Domesticatieproces van de Japanse meeuw	292
Zebra vinken in 50 keurslagen	293
De waardering van zangkanaries	294
Tentoonstelling op Curaçao	295
Grasparkieten Recessief- of Deens-bont	296
Te lange werkdag	299
Kuifkwarteltjes	300
Catharinaparkiet	301
Het showen van parkietachtigen	303
Bamboe- en Lombok papegaaiamadine	304
Tussen twee seizoenen	305
Spiegel der waarheid	306
Lijst van toegekende N.B.v.V.-oorkonden	307
Tentoonstellingen	310
Tentoonstellingsagenda	319
Vraagprogramma C.O.M.-wereldkampioenschappen ingaande 1984	325
Nadere informatie C.O.W.-wereldshow te Zutphen in januari 1985	327
Belangrijk nieuws voor de wildzangkweker	328
Mijn kweek met de Japanse nachtegaal	329
Stamreekspunten, hoe zit dat eigenlijk?	330
Roodhalscasuaris, Over Vogelzaden	332
Vogel- en Fotoliefhebber	333
Kegelslens	337

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
Internationale hobby-boekhandel, Fish and Birdshop, Wolro,	
W. Rouppe van der Voort, De Vogelkelder	298
Spirit, F. Thijssen mill, Siem van 't Hart,	
Blankenstijn's Pet Farm b.v., Orni-Mondo, Conditio	302
J. Heesakkers	313
Vogel '85	325
Fauna Metaalwaren b.v.	326
N.B.v.V. service	328
N.B.v.V.-Kalender 1985	333
GEHU, Edelchemie	334
Holland diervoeders b.v.	337
Vraag & Aanbod, Kaf-o-matic	338
Fauna metaalwaren	339
CéDé vogelvoeders	340
V.V.R. Vogelvoederfabriek, Van Keulen	341
Burung-Li, 404	342
Rein v.d. Veen, W. Rouppe van der Voort, Animal	
N.B.v.V. Boekenservice	343
Witte Molen	344

Foto voorplaat: Japanse meeuwen

Foto: G. Oppenborn

Ontwerp en druk: Steens Schiedam b.v.
Postbus 59, 3100 AB Schiedam - Telefoon (010) 62 29 22

Domesticatieproces van de Japanse meeuw

Foto: G. Oppenborn

Iedere vogelsoort waarmee in gevangenschap wordt gekweekt ondergaat veranderingen in gedragspatroon, kleur en vorm. Het eerste wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door milieufactoren zoals huisvesting, voeding enz. Voor de overige veranderingen zijn hoofdzakelijk genetische factoren verantwoordelijk.

Over het algemeen kunnen we zeggen dat des te kleiner de populatie wordt, de kans op naar buiten tredende kleurveranderingen groter wordt, welke dan door gerichte teeltkeuze door kwekers vastgelegd kunnen worden. Ook optredende vorm- en postuurveranderingen kunnen resultaten zijn van gerichte teeltkeuze door de kweker, een proces dat zich over tientallen generaties kan uitstrekken.

In de vrije natuur waar de partnerkeuze in de grote populatie vrij is, zal het minder voorkomen dat exemplaren met een afwijkend genenbezit onderling paren. Des te kleiner een populatie zal worden, des te groter wordt de kans dat dit wel gebeurt. Gevoeglijk kunnen we aannemen dat het percentage mutaties in de natuur evengroot is als in gevangenschap, maar de kans dat twee vogels met dezelfde recessieve mutant met elkaar paren is in een kleine populatie aanzienlijk groter dan in een grote populatie, bovendien zal de kweker door gerichte teeltkeuze een dergelijke afwijking in kleur in zijn stam vastleggen. Het Japanse Meeuwje is de gedomesticeerde vorm van een ras van het spitsstaart bronzemannetje (*Lonchura*

striata acuticauda). Met grote waarschijnlijkheid kunnen we zeggen dat gedurende het domesticatieproces ook andere rassen van het spitsstaart bronzemannetje zijn gebruikt.

Bestuderen we de kleuromschrijvingen van het gehele soort spitsstaart bronzemannetje dan zien we dat bontvorming in de soort niet optreedt, maar alvorens men zich in Nederland zo'n 20 à 22 jaar geleden ging specialiseren op de kweek van effen meeuwen, was de overgrote meerderheid van de meeuwen bont, meestal a-symmetrisch.

Door selectie en (of) bastaarderding werden uit die bonten effen meeuwen gekweekt en kwamen we a.h.w. weer terug tot de uitgangsvorm, nl. *Lonchura striata acuticauda*. Een kenteken van die effen meeuwen uit de jaren 60 was het ontbreken van de visgraattekening op borst en buik, maar dat zien we ook bij sommige rassen van het spitsstaart bronzemannetje.

Bontvorming treedt bij bijna iedere gedomesticeerde vogelsoort op, maar ook in de vrije natuur zien we bonte exemplaren, veroorzaakt door mutatieve veranderingen van de erfelijke factoren. Over het algemeen is deze in de vrije natuur optredende bontvorming beperkt tot enkele slag- of staartpenen.

De bontvorming bij de Japanse meeuw is mutatief en in de loop van het domesticatieproces hoogstwaarschijnlijk aan veranderingen onderhevig geweest.

Bontvorming is een erfelijke mutatie die in een deel van het verenpak de oxyda-

tie van het melanine verhindert.

Zonder dat we ons dit dagelijks realiseren, zijn ook de witte borst van de drie kleurnon, de vleugelband bij de divers vinkachtigen, de witte kop van de witkopnon, vormen van bontvorming, wat ook daar immers wordt in de veerveiden de oxydatie van het melanine verhindert door een erfelijke factor!

Door een duizenden jaren durend selectieproces heeft de bontvorming zich bij deze vogels erfelijk vastgelegd en wordt constant van generatie op generatie in dezelfde vorm doorvererft, iet wat we van de bontvorming van onze gedomesticeerde vogels nog niet kunnen zeggen. Bij sommige sierduivenrassen, honden- en konijnenrassen waarbij al zo'n vijftig jaar en langer op een bepaald bontpatroon wordt geselecteerd kunnen we al van een tamelijk constant vererving spreken.

Naast de bontvorming traden bij de Japanse meeuw diverse kleurmutaties op welke na het microscopisch onderzoek van de bevedering, geheel analoog bleken te zijn met de kleurmutaties die bij andere gedomesticeerde vogelsoorten met een overeenkomende melanisatie bijv. de zebra-vink en de kanarie, voorkomen. Al deze kleurmutaties zijn veelvuldig mutaties van één van de twee in de bevedering aanwezige melaninesoorten. Naast de bont- en de melaninemutaties trad bij de Japanse meeuw ook een kuifmutatie op, ook weer geheel analoog aan andere gedomesticeerde vogelsoorten.

Zebravinken in 50 kleurslagen

Zwartborst grijze bleekrug

Een kleurslag die een zeer opvallende verschijning mag worden genoemd omdat hij zeer contrastrijk gekleurd en getekend is, is de zwartborst grijze bleekrug. Toch wordt er erg weinig mee gekweekt, ze zijn daarom ook maar zelden te bewonderen op de tentoonstellingen. Maar wanneer er een op de tentoonstelling zit dan is het in de meeste gevallen wel een blikvanger.

De normale grijze bleekruggen zijn op de tentoonstellingen nog steeds zeer populair en op veel tentoonstellingen gaan ze vaak ook met de hoogste eertrijken. Diegene onder ons die wel eens met bleekruggen hebben gekweekt, weten dat het kweken van goede normale grijze bleekruggen best een eenvoudige zaak is. Op de keurbriefjes komt vaak te staan dat de kop-/rekscheiding niet duidelijk is. In de meeste gevallen wordt dit veroorzaakt omdat deze bleekruggen veel te donker van lichaamskleur zijn. Maar er zijn meer onderdelen van beoordeling waarop de bleekruggen punten kunnen verliezen.

Ook de zwartborsten hebben zo hun problemen, dat heeft u uit de vorige artikelen kunnen vernemen. De zwartborst grijze bleekrug is een mutatiecombinatie zoals dat heet, en hier betreft het dus een combinatie van twee factoren die ieder op zich zo hun problemen hebben. Goede zwartborst grijze bleekruggen zullen om die reden dan ook wel voorlopig zeldzaam zijn.

De afgebeelde zwartborst grijze bleekrug man heeft naast goede eigenschappen ook wat onderdelen die voor verbetering vatbaar zijn. Hoewel de bevelering onder de snavel nog iets wit is,

mag worden gesteld dat deze man in ieder geval een vrij redelijke borsttekening laat zien. Ook de flanktekening is prima voor wat betreft de bestreping. Wel had het oranjebruin veel dieper van kleur moeten zijn en had de tekening in zijn totaliteit wat uitgebreider aanwezig moeten zijn. Ook de wangvlekken zijn veel te bleek van kleur en hoewel ze al vrij behoorlijk uitvloeien, zouden ze over de schedel nog wat meer mogen uitlopen. De kleur van het dek is vrij goed, maar helaas mist deze man wel de kenmerkende vleugeltekening. Het zal voorlopig wel een droom blijven om een vleugeltekening te krijgen zoals afgebeeld twee maanden geleden, maar dat was dan ook een perfecte vleugeltekening voor een zwartborst man.

Tekst: Hans Klören
Foto: Ton de Bruijn

Bij de zwartborsten zien wij een toename van het roodbruine pigment in de stuit- en broekbevedering. Het onderlijf van deze afgebeelde man is echter spierwit, omdat het een bleekrug is en zoals u kunt weten is een wit onderlijf een van de kenmerken van de bleekrug. Het zwartborstkenmerk wordt in dit

geval door het bleekrugkenmerk volledig belet tot uiting te komen.

Voor de kweek van zwartborst bleekruggen kunt u het beste uitgaan van een grijze bleekrug man die gepaard moet worden aan zwartborst pop. Alle jonge mannen die geboren worden zijn normaal grijs, maar wel split voor bleekrug en split voor zwartborst. De poppen die worden geboren zijn echter allemaal bleekrug en ook split voor zwartborst. Wanneer u nu de grijze mannen die uit deze paring worden geboren paart aan de grijze bleekrug poppen uit zo'n paring, dan heeft u reeds in de tweede generatie een aantal zwartborst grijze bleekruggen. Eigenlijk hoeven wij dus helemaal geen ingewikkelde paringen uit te voeren om zelf zwartborst grijze bleekruggen te kweken. Wanneer u begint met twee verschillende grijze bleekruggen die worden gepaard aan twee onverwante zwartborst poppen, dan heeft u twee onverwante stammetjes waar u mee verder kunt kweken. Was u van één koppeltje uitgegaan dan had u voor de tweede paring met inteelt te maken. In dit verband lijkt mij inteelt echter niet aan te bevelen. Wanneer u eenmaal zwartborst grijze bleekruggen heeft, kunt u ze verder onbepaald kweken en proberen ze te verbeteren.

De waardering van zangkanaries

door Henk Warmerdam

Het waarderen van zangkanaries is geschoeid op een goed doordachte theorie. Bepalend voor de waarde van de zangkanaries is diepte, ritme, de volheid van de zangtoer, zuiverheid, dus duidelijk herkenbaar uitgesproken en geen samengestelde vormen, voordracht en zanglust.

Het af luisteren en bewaardigen van de zangkanaries vereist een goede kennis van de gezongen toeren en het vermogen zich goed te kunnen concentreren. Keuring van vogels is een momentopname waar veel factoren een grote rol spelen. Bij de keuring van andere dan zangkanaries kan de lichtsterkte van grote invloed zijn. Bij het keuren van zangkanaries spelen andere factoren een rol. Veel hangt af van het africhten, begeleiden, verzorgen, keurkamer, verlichting en niet te vergeten de vogels zelf. Nerveuze onrustige vogels hebben op de zangwedstrijden weinig kans. Thuis zingen ze wel goed omdat ze in een vertrouwde omgeving zitten. Tijdens de wedstrijd komen ze met een groot aantal vogels bij elkaar waarbij dan vogels zitten met totaal andere zangstructuren. Selecteren op het gedrag van de vogels bij aanvang kweek is dan ook belangrijk. Verder spelen weersomstandigheden eveneens een grote rol. Zo hebben de vogels bij vriezende weer meer zanglust.

Verandert het weer dan kunnen de vogels dikwijls weinig zanglust vertonen. Het vorige keurseizoen is bij mij en ook bij mijn collegae keurmeesters de vraag gerezen waarom de vogels zo wisselvallig waren en weinig zanglust bleken te hebben. Als vogels goed en vlot zingen dan brengen ze meestal dezelfde toeren tegelijk. Dit jaar was het zo dat de ene vogel bezig was met de hoofdtoer en de anderen met bellen of fluiten. De eenheid van het lied gaat hierdoor verloren. Persoonlijk ben ik van mening dat de weersomstandigheden hierin een grote rol spelen.

Ik zal aan de hand van een paar voorbeelden dit aantonen. Een simpel voorbeeld is de barometer in huis. Ondanks de warmte geeft die weersveranderingen aan, dus reageert hij op de natuur buiten. Dit komt ook voor in broeikassen waar alles optimaal geregeld wordt en het toch voorkomt dat de kwekers bij bepaalde weersomstandigheden zeggen 'De rem zit er op' het gewas vertoont nauwelijks groei.

In het voorjaar, bij constante noordenwind is het afsterven van de jongen in het ei groter dan normaal (te laag vochtgehalte). Niet voor niets was maart/april de turfmaand bij uitstek. Daar kon de zomer meestal niet eens tegen op. Misschien is dit voor velen een vreemde theorie maar als je door je werkzaamheden veel met de natuur hebt te maken dan ga je onwillekeurig vergelijkingen trekken. Het observeren van natuur en vogels liggen dicht bij elkaar. Een oplettende zangkweker met een jarenlange ervaring zal het met mij eens zijn dat zangprestaties van dezelfde vogels zo sterk uiteenlopen. Er zijn periodes dat het een lust is om je vogels af te luisteren en dan komt het weer voor dat je afvraagt of het wel dezelfde vogels zijn. Alles wordt dan vlak, ruw en te snel afgewerkt. Dit komt ook tijdens keuringen voor.

Als de kweker eerlijk en objectief is zal hij dit ook toegeven en dan zal de uitslag van de keuring hem niet vreemd voorkomen.

Moeilijker is het als het een beginnende kweker betreft. Voor hem zingen de vogels volop en is het hem onbegrijpelijk dat ze tot 50 of 60 punten terugvallen.

Voorbeeld: Een stam vogels op een willekeurige keuring, kooi nummers 348, 349, 350 en 351. Kooi 348. Vogel vertoont geen zanglust, brengt zo nu en dan een stukje van zijn toeren, gaat eten en springt door de kooi. Het volgende wordt door de keurmeester genoteerd: Geen klokkende waterslag gebracht, rollende waterslag 3 pnt., knor 3 pnt., staaltönen 4 pnt., fluiten 4 pnt., fluitenrol niet gebracht, bellen 3 pnt., belrol 3 pnt., tjokken 4 pnt., tjokkenrol niet gebracht. Voor deze vogel geen indrukpunten en geen nachtegaalaccent. Totaal 72 pnt.

De tweede vogel, kooi 349 toont tot 10 minuten voor het einde van de keuring

weinig zanglust. Met aantekeningen van bijgevoegde streepjes zal ik aangeven wat de vogel had en er nog bijhaalde. Klokkende waterslag 5 plus 11, rollende waterslag 3 plus 11, knor 3 plus 1, staaltönen 4 plus 1, fluiten 4, fluitenrol 11, bellen 3, belrol 3, tjokken 4, tjokkenrol 3, in druk 2, nachtegaalaccent 2 punten, totaal 132 punten. In eerste instantie had de vogel 32 punten, dus 96 want indruk en nachtegaalaccent zou hooguit 1-1 zijn geweest wat het aantal op 102 gebracht zou hebben. Nu de laatste twee vogel in de kooien 350 en 351. Het blijken vlot te zangers te zijn. Kooi 350: klokkende waterslag 6, rollende waterslag 4, knor 4, staaltönen 5, fluiten 4, fluitenrol 3, bellen 3, belrol 3, tjokken 5, tjokkenrol 2, in druk 2, nachtegaalaccent 2, totaal 12 punten. Kooi 351: Prachtige vogel in de hoofdtoeren. Klokkende waterslag 6, rollende waterslag 5, knor soms wat waterig 3 punten, staaltönen 5, fluiten 3, fluitenrol 3, bellen 3, belrol 3, tjokken 4, geen tjokkenrol 2, indruk 2, nachtegaalaccent 2, totaal 123 punten. Deze star behaalde in totaal 453 punten maar geen punten voor stamharmonie.

Als we het gemiddelde van de drie hoogste vogels nemen komen we op 12 punten, als we het verschil met de eerste vogel nemen is dat 55 punten. Ik bevestig er namelijk van overtuigd dat de eerste vogel tot dezelfde prestaties in staat was. Hij kan dan ook makkelijk op een andere keuring 50 tot 60 punten mee gehaald hebben. Zo kan het ook gebeuren dat vogels op een keuring voor de hoofdtoer 6 punten haalt en op een andere keuring voor eenzelfde hoofdtoer maar 3 of 4 punten. Dit lijkt vreemd maar het is wel praktisch als het wateraccor op de hoofdtoer terugvalt, soms nauwelijks waarneembaar, ik noem dat maar vorm verlies. Gebruikt de vogel wel de juiste klinkers en bepaalde medeklinkers maar de L niet, wat eigenlijk het tongenspel van de waterslag is, de toe wordt te droog gebracht. Veelal wordt er dan op de keurlijst de aanmerking geschreven 'Klokkende waterslag wordt fluittoer' of 'maakt van zijn klokkende waterslag gebogen fluiten'. Persoonlijk ben ik er voor om dan toch minimaal punten te geven voor klokkende waterslag.

Wij kennen in ons keursysteem de drie deelbaarheid voldoende, goed en zeer

goed en kunnen daarvoor 12 punten toekennen. Daarbij vind ik het belangrijk, vooral voor de beginnende liefhebbers, dat je juist aangeeft wat de vogel zingt. Als je een klokkende waterslag 3 punten toekent dan moet dat in de aanmerkingen tot uiting komen. Bijvoorbeeld dit: Vogel brengt de structuur van de klokkende waterslag goed. Ritme en grondtoon goed, wateraccent te zwak. Voor een goede tot zeer goede klokkende waterslag moet het water overheersen op de grondtoon. Dit geeft de kweker een stuk duidelijkheid. Hij weet dan dat de aanleg goed is maar dat hij het wateraccent bij zijn vogels moet verbeteren. Voor veel kwekers is het moeilijk te begrijpen dat vogels zo maar 50 tot 60 terugvallen. Door de driedeelbaarheid tikt dat nogal aan. Bij een niet gebrachte toer, zoals de klokkende waterslag, zijn dit zo maar bij 6, 18 punten, bij 7, 21 punten en ga zo maar door. Bij de gewone toeren in de rubriek voldoende is dit al van 2x3 is 6 punten en 3x3 is 9 punten waarbij dan indruk en of nachtegaalaccent ook nog van 4 tot 6 punten wegvallen. Daar komt bovendien nog bij dat als de vogel weinig zanglust heeft, de gebrachte toeren veelal in de rubriek voldoende bewaardigd worden en niet zo gauw in goede tot zeer goede omdat de vogel zich niet optimaal geeft. Alles bij elkaar opgeteld is de uitslag dan ook terecht.

Men probeert wel eens vergelijkingen te maken met de keuring van alle andere vogels waar deze extreme verschillen niet voorkomen. Maar ja die vergelijkingen zijn niet te trekken. Zang is nu eenmaal een kunstprestatie. Bij de andere vogels gaat het op een optische waarneming. Niettemin kunnen deze vogels ook best een aardig eind terugvallen in punten.

Tentoonstelling op Curaçao

Het was in februari 1983 dat er in dit blad werd geschreven over de vogelliefhebberij op Curaçao. In dat artikel schreef de heer J.C. Daal over de plus- en minpunten van vogels kweken op Curaçao en de problemen waarmee men daar worstelt.

In februari j.l. was ik met mijn vrouw op Curaçao om voor de 'Vogelvriend' de vogels te keuren op hun jaarlijkse tentoonstelling. De vereniging is inmiddels uitgegroeid naar 100 leden.

Het was al jaren zo dat de vogels gekeurd werden door ervaren kwekers uit de vereniging die nog beschikten over heel oude gegevens van het keuren van vogels, destijds geschreven door de heer Noordzij.

Voor het eerst in de geschiedenis besloot de 'Vogelvriend' een keurmeester uit Nederland te laten komen.

Mij werd verzocht, conform de richtlijnen van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, te keuren, zodat de inzenders een indruk kregen van de kwaliteit van hun vogels.

Van de ingezonden vogels was het merendeel parkietachtigen en tropische vogels en in veel mindere mate kleur-, vorm- en postuurkanaries.

Voor deze tentoonstelling waren 300 vogels in verschillende soorten en kleuren ingeschreven. Ook waren vogels ingezonden uit Venezuela, die begeleid werden door een collega-keurmeester die ik al eens ontmoet had op een wereldtentoonstelling.

Er waren op de tentoonstelling kwalitatief goede vogels, vooral in de open klasse. Echter in mindere mate bij de eigen kweek. Dat komt mede door het feit dat men vanaf vorig jaar pas serieus met het ringen van vogels is begonnen.

Er is wel goed kweekmateriaal aanwezig, vooral bij de tropische vogels en parkieten.

We hebben al eerder kunnen lezen hoe moeilijk het is om aan goede vogels te komen. De meeste vogels worden dan ook vanuit Nederland geïmporteerd. Dat betekent wel dat het een vertrouwenskwestie is, want zij zien niet wat ze gekocht hebben, voor de zending binnenkomt.

De tentoonstelling werd gehouden in het landhuis HABAAI en werd aangekondigd als 'SHOW DI PARA'. De zalen van het landhuis waren sfeervol ingericht en de binnenplaats was ingericht voor de inzenders en de bezoekers.

De vogels waren gedeeltelijk al opgekooit in universeel kooien, die in Nederland waren gekocht. Verder werd er nog gebruik gemaakt van het oude type kooi. De plannen waren er al om aankoop van nieuwe kooien door te zetten.

Het bestuur en het tentoonstellingsbestuur hadden de organisatie goed aangepakt en er was vooraf veel propaganda gemaakt in de media. Dat bleek ook uit het bezoekersaantal; er werden ruim 3000 kaarten verkocht. De opening, die buiten werd gehouden, was erg leuk en ongedwongen en ging gepaard met het lossen van postduiven.

Tijdens de opening heb ik namens de NBvV de nieuwe bondsvlag aangeboden die vanaf nu wappert bij elk vogelgebeuren op Curaçao.

Mijn vrouw en ik hebben genoten tijdens de tentoonstellingsdagen van het enthousiasme van de leden en van de bezoekers.

Tijdens mijn verblijf heb ik nog 2 lezingen gehouden met dia's. Deze avonden werden goed bezocht en er werd op een prettige manier gediscussieerd over het houden en/of kweken van vogels op Curaçao.

Op organisatorisch gebied zijn er verschillende gesprekken geweest met het bestuur waar duidelijk naar voren kwam, dat ze erg geïnteresseerd zijn hoe het allemaal in Nederland gaat.

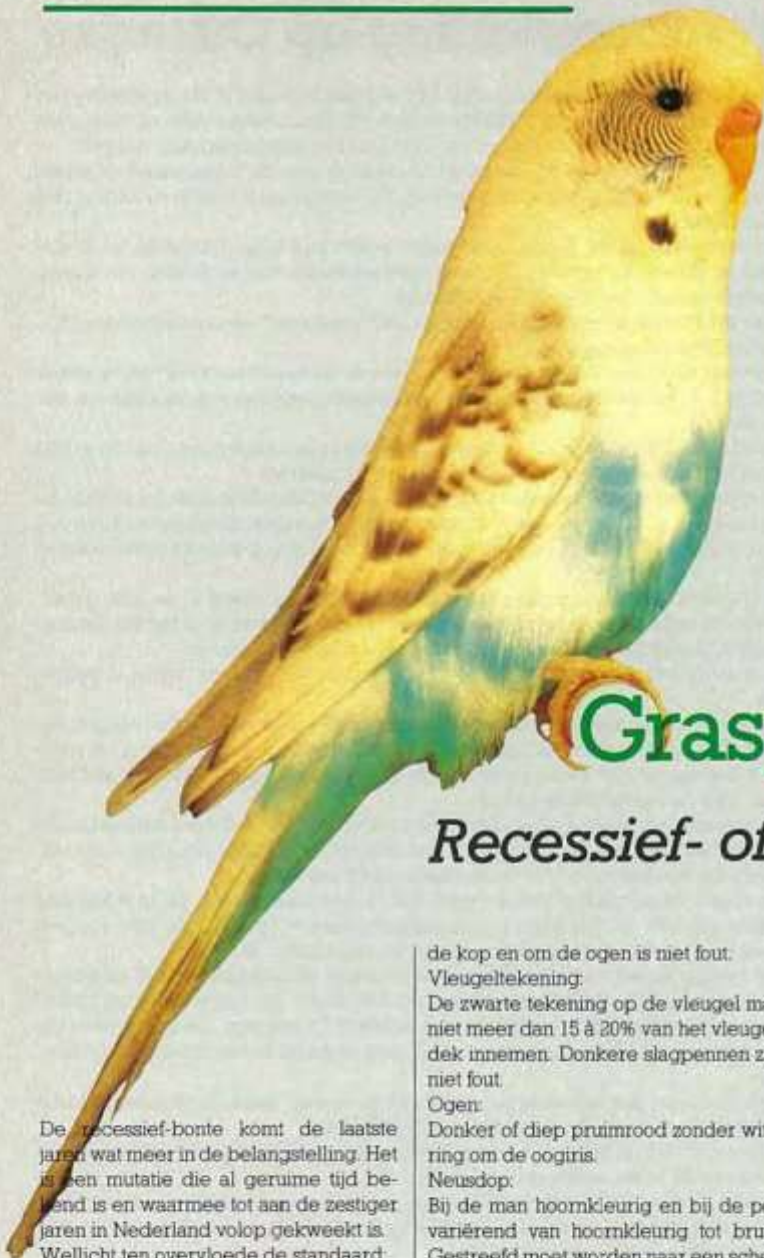
De mogelijkheid is niet uitgesloten dat wij op de Nederlandse Antillen meer afdelingen krijgen van vogelliefhebbers.

Er werd zelfs al gesproken over het kampioenschap van de Nederlandse Antillen. Op Curaçao komen in de natuur ook diverse prachtige vogels voor, o.a. de groene kolibrie, het suikerdiefje, de gele en oranje troepiaal, de spotlijster, de saffraanvink, de gorzen en diverse soorten duiven. De St. Thomas parkiet zagen wij ook in grote getale alsook nog de cactusparkiet.

Wij kunnen met plezier terugzien op ons verblijf op Curaçao. De leden waren erg spontaan en gastvrij. Wij zullen de mooie 'SHOW DI PARA' niet snel vergeten. Hartelijk dank voor hetgeen U ons geboden heeft en in het bijzonder dank aan de familie Felix voor hun gastvrije ontvangst in hun huiselijke kring.

Hopelijk tot ziens op VOGEL '85 in Breda!

W.J. Mulder

door S. Harkema en A. Versluis

Grasparakieta *Recessief- of Deens-bont*

De recessief-bonte komt de laatste jaren wat meer in de belangstelling. Het is een mutatie die al geruime tijd bekend is en waarmee tot aan de zestiger jaren in Nederland volop gekweekt is.

Wellicht ten overvloede de standaard:

Masker:

Geel in de groenserie en bij de geelmasker, wit in de blauwserie.

Keelstippen:

Mogen wel of niet aanwezig zijn of een deel van hen.

Wangvlekken:

Violet, zilverachtig wit of bleekviolet. Bij Deense bonten met de australisch grijsfactor kunnen de wangvlekken grijs zijn.

Algemene lichaamskleur:

Onregelmatige delen geel (of wit) en groen (of blauw, violet of grijs), waarvan de groene (of andere) kleur zich bevindt op het onderdeel van de borst, romp en broek. Ondulatie tekening op

de kop en om de ogen is niet fout.

Vleugeltekening:

De zwarte tekening op de vleugel mag niet meer dan 15 à 20% van het vleugeldekk innemen. Donkere slappennen zijn niet fout.

Ogen:

Donker of diep pruimrood zonder wittering om de oogring.

Neusdop:

Bij de man hoornkleurig en bij de pop variërend van hoornkleurig tot bruin. Gestreefd moet worden naar een scherpe kleurscheiding tussen geel (of wit) en de groene kleur op één lijn die loopt iets boven de implant van de poten.

De eerste recessief-bonten zijn waarschijnlijk in Denemarken gekweekt. In 1932 werd de eerste op een show in Kopenhagen getoond. Nadat in Nederland het accent van de kleurkweek is verschoven naar de postuurkweek zijn de recessief-bonten achterop geraakt.

Liefhebbers van bont kregen volop aanbod van dominant (australisch) bonten die fysiek redelijk ontwikkeld waren. Verhalen kwamen in omloop dat er een koppeling zou zijn tussen de factoren die veerlengte, snavelinplant, formaat,

type en schedelbreedte bepalen. Kweekresultaten in Duitsland en in Engeland geven redenen om ernstig aan deze verhalen te twijfelen.

De voornaamste verschillen tussen de minant- en recessief-bont.

Het is van belang om de bontpatronen goed te kunnen onderscheiden omdat het donkere oog, wat altijd als het meest typische kenmerk van de recessief bonte gold heden ten dagen ook vaak wordt gezien bij normale vogels.

Men heeft daar inmiddels recessief bonten gekweekt van een redelijke kwaliteit en ook experimenten in Nederland waar goed de tijd voor genomen is wezen uit dat langs de bekende weg van selectie, inkruisen van goede vogels, resultaten te bereiken zijn. Het duurt echter wel behoorlijk lang voor men weer een vogel heeft die op een T.T. behoorlijk mee kan komen.

Wat dat betreft hebben de engelse kwekers het gemakkelijker, de vogel krijgen daar geen punten maar worden geplaatst binnen hun kleurklasse, van één tot en met zeven. Een onderdeel van het engelse promotiesysteem is de

men een aantal malen met zijn vogels een eerste plaats weet te bemachtigen (in zijn eigen kleurklasse).

De beste recessief-bonte van een show krijgt een eerste plaats en het doet er dan niet toe hoeveel slechter deze vogel is dan de beste grijs-groene.

Daarnaast kent men in Engeland de 'Variegated Budgerigar Club', een vereniging die zich o.a. ten doel stelt de kweek van bonten te stimuleren. De club mag zich verheugen in een groeiend ledental, ze geven jaarlijks twee maal een blad uit waarin de belangrijkste discussies op het gebied van de bontkweek worden weergegeven. In de laatste nummers is veel geschreven over recessief-bont, kwekers gaven hun mening te kennen over de paringen, waar ze de meeste resultaten hadden bereikt.

Verder was er een discussie over recessief-bonten met tekening voor op de kop (flecky headed). Een aantal kwekers was van mening dat op dit punt de standaard van toepassing was die spreekt van 'ondulatietekening op de kop'. Bij de uiteindelijke standpunt bepaling is toch besloten om deze eigenschap ook bij de recessief-bonten als fout te kenmerken.

Voor het overige is de recessief-bonte qua kleurpatroon geen problematische vogel. De meesten voldoen vrij aardig aan het in de standaard genoemde kleurpatroon m.u.v. de strakke afscheiding op de lijn boven de implant van de poten. Op deze plaats is vaak alleen sprake van een vlek. De vogels die deze keurscheiding wel goed tonen zijn meestal te zwaar getekend op de vleugels. Het betreft dan veelal de poppen. (Denzelfde verschijnsel is ook bij de dominant bonten waar te nemen, de lichtste vogels zijn meestal de mannen). Deze variabele in het bontpatroon werd ook al door Beckmann in zijn boek 'Handleiding voor de grasparkietenkweker' beschreven. Hij komt dan vervolgens tot de theorie dat het bontpatroon niet door één maar door meerdere factoren wordt bepaald.

Naarmate een vogel meer gemuteerde factoren bezit is ze ook lichter van teke-

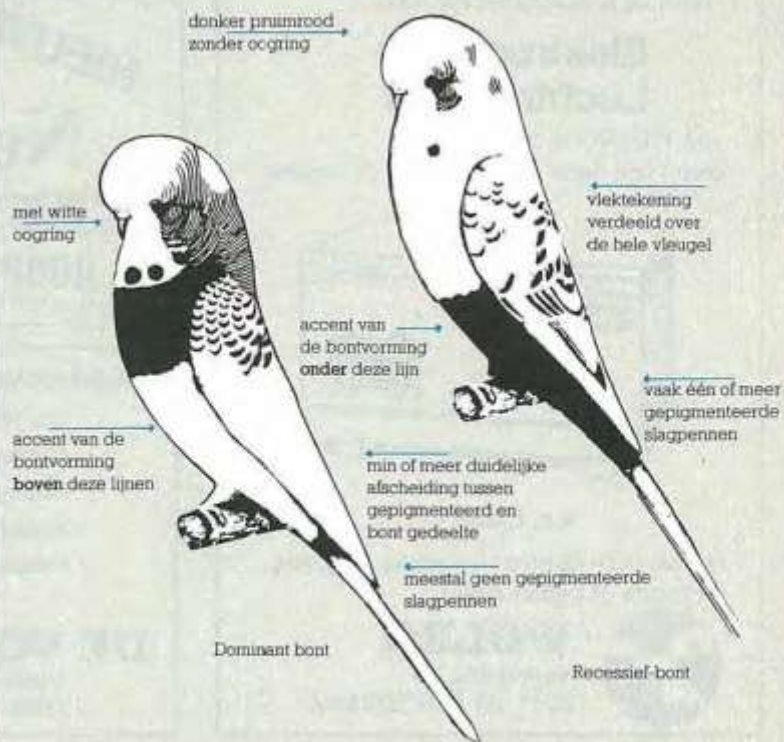
ning. Het kweekadvies bij deze theorie is om eerst een zo goed mogelijk getekende bonte te kweken, vervolgens deze te paren aan een normale vogel zonder deens bont bloed en nadien in de stam geen vreemde recessief-bonte meer in te kruisen.

Naast deze theorie van Beckmann blijft het een opvallend verschijnsel dat zowel bij de recessief- als bij de dominant-bonten de te zwaar getekende vogels vaak de poppen zijn en de te licht getekende vaak de mannen. Uit deze te zwaar getekende poppen komen ge-

deeltelijk weer te licht getekende mannen en uit te licht getekende mannen komen weer te zwaar getekende poppen. De vraag rijst dan of er ook aan de x-chromosomen (geslachtsgebonden) factoren zijn die de bontvorming beïnvloeden.

Al met al nog genoeg vraagtekens om met enthousiasme aan de kweek van recessief-bonten te beginnen.

Lit: W. Beckmann
Handleiding voor de grasparkietenkweker en
Handbook of the Variegated Budgerigar Club

De!

Te lange werkdag

In *Onze Vogels* no. 11/1983, blz. 467-468 heeft u kunnen lezen, dat een voedingsgebrek één van de belangrijkste oorzaken is van het verenpikken en/of verenplukken.

Vervolgens hebben we een voedermethode besproken, waarmee we onze vogels kunnen voorzien van een zo breed mogelijke basis van aminozuren (eiwitbouwstenen) in het dagrantsoen.

(Zie *Onze Vogels* no. 1/1984, blz. 18-19.)

Voorwaarde voor de rantsoenering is, dat we de beschikking hebben over een goede zaadmengeling voor de betreffende vogelsoort.

Vele vogelliefhebbers passen dan ook reeds jaren deze voedermethode met succes toe.

En toch? Soms worden ook zij geconfronteerd met het verenpikken in het najaar. Laten we daarom eens een voorbeeld bespreken, dat we tijdens onze praktijkbezoeken in het najaar regelmatig tegenkomen; namelijk te langdurige kunstmatige belichting.

In dit geval spreken we niet over de noodzakelijke verlichting van kweekruimten op een zolderkamertje, omdat het dakraampje onvoldoende licht doorlaat. Nee, nu praten we over te langdurige kunstmatige belichting tot 9 à 10 uur 's avonds tijdens de rustperiode (najaar) van de vogel.

Een kweek van mogelijk 3 rondes en vervolgens de rui doen een aanslag op de konditie van de vogels. Vandaar dat hen na de rui een verplichte rustperiode moet worden toegekend om reserves (konditie) in het vogellichaam op te bouwen, zodat zij het volgend voorjaar weer zonder problemen aan voortplanting kunnen 'denken'.

Zo verloopt het ten minste ook in de natuur. Het korten van de dag in het najaar en het geleidelijk weer toenemen van het aantal lichturen in het voorjaar zijn hier onverbreekbaar mee verbonden.

Door de overbelichting in de avonduren worden onze vogels dwangmatig tot het kweken in het najaar aangezet, ofschoon zij soms niet voldoende reserves van vitamines, massa- en sporenelementen na de produktieperioden (kweek en rui) in het vogellichaam hebben kunnen opbouwen.

Kortom de noodzakelijke rustperiode, waarin de vogel zijn algehele konditie (voedingstoestand) op peil moet brengen, wordt (deels) overgeslagen.

Daar de oudervogels zelf onvoldoende reserves van allerlei voedingsstoffen

hebben 'mogen' opbouwen, kunnen zij deze dan ook niet doorgeven aan het hierna geproduceerde ei. De jonge vogels hebben dus al een of meerdere tekorten in hun voeding gehad op het moment dat ze uitkomen. Zulke vogels zullen in hun verdere groeiproces de negatieve gevolgen hiervan ondervinden. Het verenpikken van de jonge vogels is een logisch gevolg van de op deze manier ontstane voedingstoestand. Niet alleen de oudervogels zitten ruw in de veren, maar ook de jonge vogels in het nest hebben een slechte veerontwikkeling.

Vogelliefhebbers, die op deze wijze hun hobby bedrijven, laten soms in eerste instantie een verwijtend woord vallen op de tekortkoming van de vogelvoeding, doch hun gevolgde kweekmethode is in dit geval debet aan het verenpikken van de jonge vogels.

door: ing. J. v. Himbergen jr.

Gaan ze deze kweekmethode met hun jonge vogels voortzetten dan zullen de nadelige gevolgen zich in hun gehele vogelbestand tot uitdrukking brengen. Enkel een goede voeding, selectie en juiste kweekmethode zullen u voor dit probleem kunnen behoeden.

Voor wat betreft de kunstmatige belichting is het raadzaam om deze in de ochtenduren toe te passen. Direct bij het 'licht worden' zoeken uw vogels de zaadbak op. Ofschoon we weten, dat sommige liefhebbers overdag andere werkzaamheden hebben en daarom avondverlichting gebruiken, is dit niet bevorderlijk voor de konditie van de vogel. We zien dan vaak, dat de vogel in de avond gewoon op stok zit te slapen met een volle zaadbak in de kooi.

Na een dag arbeid zijn de vogels vermoeid en moeten niet extra lang worden wakker gehouden door het gebruik van kunstverlichting in de avonduren. Vogelvrienden, dit praktijkvoorbeeld is

niet uit de lucht gegrepen, maar komt zowel bij kanarie-, tropen- als parkietliefhebbers voor. Met name bij die soorten, die in grote hoeveelheden worden gekweekt. Misschien zonder opzet, maar toch indruisend tegen de regels van de natuur.

Willen we goede resultaten behalen met onze kweekvogels, dan moeten we ons houden aan de spelregels. Zeker nu de overheid strengere eisen gaat stellen ten aanzien van de invoer van bepaalde vogelsoorten. Een van die regels is, dat we onze kweekvogels een voldoende lange rustperiode moeten gunnen. Met een goede vogelvoeding en een ruime rusttijd kunnen de vogels een konditie opbouwen, zodat ze de volgende kweekperiode levenskrachtige jongen grootbrengen.

Wat de vogelvoeding betreft, is uit de vele gesprekken met liefhebbers tijdens Vogel '84 in Breda naar voren gekomen, dat nog steeds tijdens de rustperiode een volledig zachtvoeder (eivoer) wordt vervangen door een krachtvoer bestaande uit broodmeel, beschuutmeel, soya-olie/vet en wat druivesuiker.

Het argument, dat men hiervoor wel eens aanhaalde, als zou het wel wat minder kunnen met de voeding gedurende de rusttijd, is reeds lang achterhaald. We weten allemaal, dat de vogels in de rusttijd een konditie moeten opbouwen, doch wil dit niet zeggen, dat we bepaalde voedingsstoffen mogen verzuimen aan te bieden. Omdat de behoefte aan eiwitten in de rustperiode lager is, wil dus niet zeggen, dat we dan ook geen hoogwaardige eiwitten hoeven te verstrekken. Bij een lagere behoefte verstrekken we daarom slechts 2 à 3 maal per week een volledig zachtvoer. Op deze manier kan de vogel ook in zijn behoefte voorzien van alle vitamines en sporenelementen, waaraan het in het hierboven vermelde krachtvoer ontbrak. Pas dan kan de vogel reserves in het vogellichaam opbouwen.

Aspekten zoals hygiëne, selectie, huisvesting, verzorging, voeding, voederen kweekmethode maken onze vogelhobby veelzijdig en levendig. Van gemaakte fouten kunnen we leren als we ten minste bereid zijn deze te onderkennen en verbeteren ter wille van een gezond en kwalitatief hoogstaand vogelbestand.

Kuifkwarteltjes

Op Vogel '84 in Breda troffen we voor het eerst een eigen kweek Witoorkuifkwartel aan, ingezonden door de heer W.J. Elshof, Kritzingerlaan 82 in Zeist. Het leek ons nuttig om dit aardige kwarteltje en wat naaste familieleden daarvan eens wat nader aan u voor te stellen.

KUIFKWARTEL, *Colinus cristatus cristatus*, komt voor op Aruba, Curaçao, Venezuela en Colombia. Een lancetvormig kuifje tooit de okerkleurige kop. De oordekveren zijn wit, wenkbrauw en wangstreep zwart. Over de hals loopt een zwarte met wit gevlekte streep. De bovenzijde is roestkleurig bruin en vertoont fijne zwarte streepjes en vlekken. De voor- en lichaamszijden zijn roodbruin met geelwitte zwart begrensde druppels. De onderzijde is okergeel. Het vrouwtje mist de donkere strepen aan de kop, terwijl de zijkanten van de kop meer grijsbruin zijn.

KORTKUIFKWARTEL, *Colinus cristatus sonnini*, houdt zich op in Columbia ten oosten van de Andes, Venezuela, Guyana en Noord-Brazilië. Ze onderscheiden zich van de nominaatvorm door hun bruine oordekveertjes, een korte, rechte en van voren brede en platte kuif en wat grovere vlekken op de lichaamszijden. Krop en borst zijn bijna effen kastanjebruin.

WITOORKUIFKWARTEL, *Colinus cristatus leucotis*, zie foto, kenmerkt zich voornamelijk door de witte wangen en

kin. De kuif is strogeel, wenkbrauwstreep en keel effen kastanjebruin. De bovendelen zijn roestbruin met zwarte streep- en vlekkening. Onderdelen okergeel en roodbruin met geelwitte zwart begrensde vlekjes. Het vrouwtje heeft een bruin-beige gestreepte kuif, keel witachtig tot zandkleurig. Deze soort leeft in Columbia, in het Andesgebirge. Alle drie de soorten zijn slechts 20 cm groot.

Tekst: Cevab
Foto: Ton de Bruijn

Laatstgenoemde soort, welke we in de context van dit verhaal als 'hoofdperson' zien, houdt zich, tot op hoogten van 2000 meter, in de bossen, het struikgewas en de weilanden op. Ze kunnen wat dat betreft behoorlijk tegen koude mits het maar droog is. Vandaar dat het is aan te bevelen deze kwarteltjes te huisvesten in op z'n minst overdekte voliëres. Een kuiltje in de grond gestoffeerd met wat grashalmen vormt het nestje.

De heer Elshof houdt zijn witoorkuifkwarteltjes in vluchtjes van 1.50 m lang, 1 m breed en 0.60 m hoog. Op de bodem ligt een laagje strohaksel en in twee hoeken staat een schuine dakpan waaronder de kwarteltjes plegen te neste-

len. Twee maal per broedseizoen werden er 5 tot 10 eieren gelegd. De schaal van die eieren is wit met bruinerode vlekjes. Tot zelf broeden gingen de kwartels niet over en vandaar dat de broedmachine de enige uitkomst was. Wellicht dat bij een betere nabootsing van hun oorspronkelijke biotoop ze wel zelf broeden. Op een leeftijd van drie weken zijn de jonge kwartels met een 5.4 mm ring geringd.

Als voedsel krijgen ze Fauna Food korrels met als afwisseling af en toe een handjevol tortelduiven zaad. Tijdens de opfok werd er Gallus productievoer gegeven.

De jonge kwartels zijn na het uitkomen ondergebracht in een aparte ruimte waarin ook jonge blauwschubbenkwartels werden grootgebracht. Dit leverde geen enkele moeilijkheid op hetgeen waarschijnlijk te danken is aan het feit dat de blauwschubben tamelijk tam en de kuifjes wat schuw zijn. Ondanks de vrij hoge bezetting in het hok, werden er geen veren gepikt of andere schermutselingen waargenomen. Daarbij dient wel te worden opgemerkt dat de ruimte wat aan de donkere kant is en volgens de heer Elshof zou dat ideaal voor kwartels zijn.

Kuifkwarteltjes zijn tot voor kort vrij zelden geïmporteerd en derhalve nog niet zo bekend. Misschien dat dit artikelje daaraan een gunstige wending geeft.

Catharinaparkiet *Bolborhynchus lineola*

De Catharinaparkiet heeft een groot verspreidingsgebied. Ze komen voor in midden- en Zuid Amerika, Panama, Columbia en Peru. Ze leven vaak op meer dan 2000 m hoogte en bewonen de dichte bergwouden waar ze zich hoofdzakelijk hoog in de bomen ophouden.

Zij zijn specifieke boombewoners, schte klimmers, hetgeen vooral merkbaar is aan de manier waarop ze zich langs de takken voortbewegen. Ze lopen vlot tegen een schuine tak omhoog naar met evengroot gemak naar omhoog. Het zijn rustige vogels. Indien ze merken dat er gevaar dreigt houden ze zich bijzonder stil; met hun staartveren gespreid drukken ze zich plat tegen de tak of tegen de grond om op het laatste moment pijlsnel weg te vliegen onder luid geschreeuw.

De mannelijke exemplaren zijn wat fonker groen van kleur met een groen-geel voorhoofd, zwarte bestreping in de nek, vleugelveren zwart omzoomd, bij de duimveer een gele rand. De ogen zijn zwart, snavel en poten vleeskleurig, nagels zwart. De onderstaart is schelpvormig en de staart vertoont twee zwarte pennen. De popjes van deze ongeveer 17 cm grote parkietjes, hebben een wat lichtere kleur groen en de staart vertoont geen zwarte pennen. Voor het overige gelijken ze op de man-

nelijke exemplaren. Jonge vogels gelijken al spoedig op de oudevogels terwijl al heel snel te zien is wat mannetjes of vrouwtjes zijn.

Ik kocht mijn eerste koppel, althans ik dacht dat het een koppel was, op een vogelbeurs, van een handelaar. Later bleek dat ik twee mannen had. Na heel lang zoeken vond ik twee kwekers, een in De Bilt de andere in Oost Souburg. Gelukkig kon ik van hen enkele exemplaren kopen zodat ik thans voldoende kweekkoppels heb.

W. Dekker

In gevangenschap zijn de vogels spoedig tam en gedragen zich ten opzichte van hun verzorger vertrouwelijk.

Ze zijn zowel in broedkooien, 50 x 50 x 40 cm, als in vluchtjes goed te houden en te kweken.

Als voedsel voldoet het normale zaadmengsel voor parkieten uitstekend, terwijl ze ook wel wat groen en fruit opnemen. Tijdens de broedtijd is een goed eivoer onontbeerlijk voor de opfok van de jongen.

Een legsel bestaat uit 4 tot 5, soms ook wel 6 tot 7 eitjes die door het vrouwtje al-

leen worden bebroed. De broedduur bedraagt 21 tot 23 dagen. Tijdens de broedperiode en de dagen dat het vrouwtje in het nest blijft om de jongen warm te houden, zorgt het mannetje voorbeeldig voor haar en later, als de jongen uitgevlogen zijn, ook voor de jonge nakomelingen. De nachten brengt het mannetje meestal ook in de nestkast door. Op een leeftijd van ongeveer acht weken verlaten de jonge vogels het nest en worden dan nog enige tijd, in afnemende mate, door het mannetje gevoerd. De nachten worden door de gehele familie in het nestkastje doorgebracht. Indien er nog een volgende ronde gewenst is, doet men er verstandig aan om, bij kweek in kooien de jongen met het nestkastje een andere ruimte te geven of indien men in de volière kweekt vlak naast het eerst gebruikte nestkastje een ander nestkastje op te hangen. Meestal gaat het popje dan opnieuw beginnen.

Catharinaparkieten lenen zich ook uitstekend om ze in kolonieverband te kweken, dus meerdere koppeltjes in een vlucht.

Jonge Catharinaparkieten kunnen worden geringd met ringen in de maat 4.5 tot 5 mm.

Bamboe- en Lombok papegaaiamadine

Tekst: H.A. Maurer
Foto's: Ton de Bruijn en Henk de Vos

In het augustusnummer van de vorige jaargang, pagina 335, hebben we u het een en ander verteld over de Bamboe papegaaiamadine, *Erythrura hyperythra hyperythra*.

Op Vogel '84 in Breda troffen we de ondersoort *E.h.intermedia*, de Lombok papegaaiamadine aan, ingezonden door G.J. Verkade uit Alphen aan de Rijn.

E.h.intermedia verschilt duidelijk van de nominaatvorm, vandaar ook de toekenning van de NBvV-Oorkonde. De ondersoort is opmerkelijk groter van formaat, ongeveer 11 cm tegen ongeveer 13 cm; de borst- en buikkleur is veel donkerder en de kleur van de bovenstaartdekveren neigt meer naar geelgroen.

Ook bij deze ondersoort is er een duidelijk waarneembaar verschil tussen de sexen. In tegenstelling tot de nominaatvorm, waarvan het popje op de kruin zwarte veertjes heeft in plaats van blauwe, heeft zowel het mannetje als het popje van de Lombok blauwe kopveertjes. De kleur blauw is echter bij de popjes minder sprekend zo ook enigszins de kleur van borst en buik.

Is de nominaatvorm te vinden in de bergstreken van West Java, *E.h.intermedia* komt alleen voor op het eiland Lombok, maar dat wist u al, de Nederlandse benaming laat wat dat betreft aan duidelijkheid niets te wensen over. Verkade heeft enkele paartjes van beide genoemde rassen in bezit. Ze zijn gehuisvest in broedkooien van 100 cm breed, 80 cm diep en 50 cm hoog. Ook houdt hij ze in de buitenvolière alleen niet tijdens de winter alhoewel ze best wel wat lagere temperaturen schijnen te kunnen verdragen.

Niet alleen in de vlucht maar ook in de

broedkooi bevinden zich meerdere paartjes hetgeen uitstekend gaat zelfs tijdens de periode dat ze broeden. Er worden dan net zo veel nestkastjes in de kooi gehangen als er zich paartjes in bevinden. Die nestkastjes zijn 12 cm breed, 16 cm diep en 10 hoog, met een invlieggat van ongeveer 4 cm.

De vogels maakten daarin zonder problemen een nestje waarvoor ze grove grassen en riet gebruikten. Gemiddeld bestaat een legsel uit 4 tot 5 witte eitjes die beurtelings, soms ook wel eens samen, door man en popje worden bebroed. De broedduur bedraagt ongeveer 13 dagen.

Op een leeftijd van 5 dagen zijn de jonge vogels te ringen; ringmaat 2.5 mm. Als ze ongeveer 20 dagen oud zijn verlaten ze het nest. Tot aan het moment dat

de jeugdruï intreedt, gelijken de jonge vogels het meest op de volwassen popjes aanvankelijk nog wat valier van kleur en kleiner van formaat.

Zodra de jongen het nest hebben verlaten, beginnen de oudervogels weer aan een volgend broedsel.

Als voedsel verstrekt Verkade ze een goed mengsel prachtvinkenzaad aangevuld met ongeveer 10 procent paddi. Als opfokvoer geeft hij CèDè eivoer en gekoemde zaden.

Opvallend bij de Lombok papegaaiamadinen was dat ze, zodra er in kooi of volièr veranderingen werden aangebracht, in de rui vielen. Kennelijk grijpt hun dergelijke veranderingen zo sterk aan dat ze daardoor verstoord worden in hun normale ritme.

Mijn kweek met de Japanse nachtegaal

Als ik zo links en rechts de mening hoor over het kweken met japanse nachtegaleen zou dat niet mee vallen. Ze hebben bij de liefhebbers een slechte naam, het zijn echte rovers en rustverstoorders in de volières. Nou dan heb ik tot nu toe geluk gehad, bij mij gedragen ze zich in de volière heel sociaal.

Er is dan ook geen kwaad woord van ze te zeggen, maar ik geloof wel dat je er geluk mee moet hebben.

Hoe kwam ik aan dit paartje?

Bij een vogelhandelaar heb ik een man gekocht en van een bevriend kollega kreeg ik een pop die bij hem in de volière had zitten broeden.

Dit koppel werd bij elkaar gezet in een volière van 7x2x2 meter, in gezelschap van diverse andere vogels. Het was in de januari 1983. Na de kennismaking, wat een belevenis op zich was, keerde de rust in de kooi terug.

Na enige dagen zag men dit koppel al samen optrekken. Ze brachten de nachten door in de buitenkooi. Na enige weken zag ik tot mijn verbazing dat ze druk doende waren met nestmateriaal, alleen slepen, van nestbouwen nog niets. Ik vond het ook nog al vroeg, februari en dan al gaan nestelen. Maar vol verbazing zie ik plots in een konifeer, op ± 60 cm van de grond, een nest verrijzen, keurig vastgezet en ik kon zo van buiten de volière in het nest kijken. Toen heb ik ze sisaltouw verstrekt en daar mee hebben ze heel het nest verder afgewerkt. Op 7 maart lag het eerste eitje in het nest, blauw met brune stipjes, er kwamen er 3 in te liggen.

Als de pop van het nest was en ik in de kooi ging kijken, gebeurde dat altijd onder protest.

Ik zag het ook niet zo zitten gezien de tijd van het jaar, koud, guur, regenachtig weer en dus weinig rond vliegende insecten. Maar jawel hoor, op 21 maart lagen er 3 jongen in het nest, doch 's avonds lag er al een jong dood op de grond. Ik dacht zo, dat zal het dan wel zijn.

Ik had de ouders, voor zover ik kon, al gewend aan een ruime tafel met diverse verschillende voedsters, zoals meelwormen, het liefste hebben ze die welke net verveld zijn, buffalowormen, mierenreuzies, een goed eivoer aangevuld met

hardgekookt ei, universeelvoer en diverse soorten fruit.

Ondanks het slechte weer bleven er twee in leven, maar daar deze vogels al met zo'n dag of 12 uitvliegen zijn ze door de kou alsnog omgekomen.

Het ringen in het nest gaat heel goed, doch dit gebeurt dan wel onder hevig protest van de ouders. Na een kwartiertje is de rust wel weer terug gekeerd.

Door het weer, het was een bijzonder nat voorjaar, zijn de eerste twee nesten niet groot gekomen.

M. van de Wiel.

Toen sloeg het weer om en ja hoor, nu ging het beter.

Ik ben er wel insecten bij gaan voeren, die ik ging vangen op de fiets langs de kanaaldijk met een net slepend door het gras.

Deze insecten liet ik dan los in een plastic bak van 50 x 50 x 50 cm met invlieg-gat van 10 x 6 cm.

De vangst, 2 à 3 keer per dag, bleef dan goed in die bak en de vogels wipten er in en uit dat het een lust was.

Nu ben ik in het bezit van 4 prachtige jonge japanse nachtegaleen.

Tijdens de kweek heb ik de jongen van het 3e nest bij de ouders in de volière laten zitten, dit gaf geen problemen met het volgende nest.

Na het 4e nest zijn ze vanzelf gestopt.

Tijdens deze kweek heb ik dezelfde volière gekweekt met Spitsstaartamadines, Roodkopamadines, Goudvinken en kanaries. Deze laatste hebben zelfs een open nest.

Ik moet er eerlijkheidshalve bij vermelden dat ik bijzonder veel levend voer verstrekt en de vangst hiervan mij wel menig vrij uurtje heeft gekost, maar de vreugde die men aan deze kweek beleeft, maakt veel goed.

Na het schrijven van dit artikel in januari 1984 hebben de jonge nachtegaleen al diverse tentoonstellingen bezocht en wel met goed resultaat.

Ik heb de ouders op 8 januari 1984 uit de buitenvolière moeten vangen, daar ze al weer bezig waren met het maken van een nest. Gezien de ervaring van vorig jaar heb ik ze maar in de binnenkooi in een vlucht geplaatst

foto: André Bruggeman

Stameenheidspunten, hoe zit dat eigenlijk?

Een vraag, die dikwijls wordt gesteld is: 'Vier kanaries met elk 46 kleurpunten en geen eenheidspunten, kan dat?'

Jazeker, dat komt jammergenoeg maar al te vaak voor. Waarom dit best kan probeer ik hier uit te leggen. Allereerst moeten we ons afvragen, wat we verstaan onder een stam. 'De Standaard' zegt daarover het volgende.

Een stam kleurkanaries wordt gevormd door 4 vogels van eenzelfde kleurslag, van het laatste broedjaar, eigen kweek en met ringen van een organisatie. Het accent bij de keuring van een stam ligt op de onderlinge eenheid van de vier vogels, het zwaartepunt ligt bij kleur en vorm.

Daarnaast is de kwaliteit van de vogels medebepalend. Indien er een duidelijke eenheid in de onderlinge kleurpunten is aan te geven, mogen naast de normale puntentoekenning aan een stam z.g. eenheidspunten worden gegeven; het maximum is 8 punten. Tot zover 'De Standaard', die dan verder aangeeft, welke de minimum eisen zijn waarbij eenheidspunten mogen worden toegekend. Dat bekijken we zo even, allereerst het bovenstaande, het hierboven **eerstonderstreepte deel**, waarvan ik aanneem dat de tekst hiervan iedereen duidelijk zal zijn.

Tegelijk merk ik op, dat we jaarlijks vogels op de keurtafel krijgen, die **niet** van één kleurslag zijn en toch als stam zijn ingezonden. Een meervokende inzending is dan b.v. 3 isabellen en een z.g. doorgeslagen zilverisabel of zelfs een overwaasde zilverbruine, die het viertal compleet moet maken.

Zoiets mag niet als een stam gekeurd worden, jammer van het betaalde extra inleggeld voor stammen, een stambrief krijg je echt niet.

Bovendien worden popjes samen met mannen in één stam (liever gezegd in een z.g. stam) door de keurmeester niet als stam aangemerkt, ook dit kun je vinden in 'De Standaard'.

Poppen met mannen samen geeft immers geen eenheid maar juist onderlinge verschillen.

Bovendien is eenheid natuurlijk veel

meer dan geslachtseenheid. Ik herinner mij, op een nationale tentoonstelling vorig seizoen, vier vogels met een gelijk aantal kleurpunten, normaal goed voor 3 eenheidspunten en toch werd niets toegekend. Reden: twee vogels met een overduidelijk platte, brede kop (is vorm) en de overige 2 vogels met een normaal kopje.

Geen onderlinge eenheid dus, maar dat geldt ook bij b.v. één stelterige vogel, overige 3 normaal, één doorgezette borst of op andere manier niet voldoen aan de juiste vorm zoals: gekruiste of te lange vleugels of afhangende, niet strak aangesloten vleugels, één vogel anders van formaat (dus niet even groot of even fors) zo zouden we nog een tijdje kunnen doorgaan. Bij straf in de rubriek 'Grootte' volgt altijd straf in de rubriek 'Vorm'. Eigenlijk is het zo, dat als je de vier betreffende stamkooien onderling verplaatst, men dan geen enkel verschil in vogels moet kunnen zien m.b.t. de situatie vóór de verplaatsing. Dat komt slechts zelden voor, toch doen al die punten waar we wel verschillen zien, afbreuk aan de geëiste onderlinge eenheid, betrek daarin dus alle onderdelen van de vier vogels, de keurmeester is verplicht dat ook te doen.

Wij kunnen ook stellen, dat alle onderlinge verhoudingen van alle vier de vogels, gelijk en bovendien in de juiste verhoudingen aanwezig moeten zijn. Onjuiste gelijkheden geven geen punten voor eenheid, één uitzondering is er t.w. in de rubriek 'Bevedering', daar mogen de vogels onderling niet meer dan één punt in hoogte verschillen inhoudende, dat bij 4×13 of 4×12 , ook 2×12 plus 2×13 wel eenheidspunten gegeven **mogen** worden, uiteraard als alle andere waarderingen dat toelaten maar let op, hier staat **niet** dat die punten gegeven **moeten** worden.

De keurmeester zal dat alles overigens steeds op de keurbrief motiveren.

In deze rubriek komt dus bij een waardering van 1×11 en 3×13 , evenals 2×12 plus 1×13 plus 1×11 , de stam niet voor eenheidspunten in aanmerking.

De rubriek 'Kleur' mag dan wel als 1e op de keurbrief staan, met opzet leg ik de eisen v.w.b. stameenheidspunten in combinatie met kleurpunten het laatste uit. Het is een verhaal apart en ik heb de overtuiging dat de inzender, nooit het aantal eenheidspunten alléén mag relateren aan de ontvangen kleurpunten en daarom is dus de vraag: '4 x 46 kleurpunten, hoeveel eenheidspunten moeten die krijgen?' zonder dat meer gegevens m.b.t. de waarderingen in de andere rubrieken bekend zijn, nooit te beantwoorden. Ook is het niet te zeggen als geldt: $3 \times 46/89$ en $1 \times 46/88$. Stel: het puntje verlies bij één vogel is geplaatst in de rubriek 'Vorm', bij straf in 'Vorm' is nooit een eenheidspunt toegestaan.

Daartegen mag het in 'Conditie' **wel** één punt verschil tonen maar ook niet meer dan één punt en dat nog slechts bij één vogel.

Rubriek 'Houding': alléén toekenning eenheidspunten toegestaan bij een waardering van minimaal 8 punten, eventueel in combinatie met één of meerdere malen 9 punten maar 8 in combinatie met (eventueel slechts $1 \times$) 7 punten dan is ook hier geen eenheidspunt te behalen.

Als alle nu behandelde rubrieken geen eenheidspunten in de weg staan, dan mag U de vraag waarmee we dit stukje uitleg begonnen zijn, **wel** stellen.

Als alle waarderingen in de rubrieken Houding, Grootte, Vorm, Bevedering en Conditie, bekeken over alle vier de vogels, voldoen aan de eisen als gesteld in 'De Standaard' zoals eerder omschreven, dan kan een stam z.g. stameenheidspunten toegekend krijgen, als er tenminste in de rubriek 'Kleur', géén of slechts minimale verschillen in waardering zijn ontstaan.

We bekijken de eisen voor de vetstofkleurrijgen afzonderlijk van de gepigmenteerden.

Alle vier de vogels moeten minimaal 43 kleurpunten behalen, heeft één vogel ook maar één puntje minder, dan mogen geen stameenheidspunten worden toegekend.

De vier vogels mogen onderling niet meer dan één punt in hoogte verschillen.

De 'Standaard' zegt, dat naar gelang de eenheid van de stam en de kwaliteit van de vogels, eenheidspunten kunnen worden toegekend, hoewel een exacte afwijking van het toe te kennen aantal eenheidspunten, niet aan te geven is.

Wel laat 'De Standaard' een tabel zien, waaruit hier een paar voorbeelden.

Bijv. alle 4 de vogels 43 kleurpunten, dan 1 eenheidspunt. Dit puntje verdient u ook als dit 2x43 en 2x44, 1x43 met 1x44 of 3x43 met 1x44 is.

Indien alle vier de vogels 44 kleurpunten, dan volgen 2 eenheidspunten, die 2 punten zijn ook toegestaan bij 3x44 en 1x45 of omgekeerd en ook bij 2x44 met 1x45.

Zo kunnen we het plaatje vullen met voor 3 eenheidspunten 45 kleurpunten in combinatie met 46, voor 4 eenheidspunten 46 kleur in combinatie met 47 (of standaard 4x46), voor 5 eenheidspunten 1x47 of 47 in combinatie met 48. De maximale 6 eenheidspunten zijn uitsluitend te verdienen bij een waardering van 1x48 kleurpunten.

In bepaalde gevallen zal de keurmeester van deze richtlijnen afwijken maar dan dient u op de keurbrief te kunnen wijzen, waarom er minder is toegekend d.v. als waardering in één van de eerder besproken rubrieken geen toekenning van eenheidspunten toestaat. Dan even de gepigmenteerden.

Bij de gepigmenteerde vogel krijgen we te maken met **afzonderlijke waarderungen voor pigment en vetstofkleur (= bijkleur.)** Hier moeten de kleurpunten in de 2 genoemde rubrieken **onderling gelijk of nagenoeg gelijk** zijn.

Lees het volgende van boven naar beneden:

- 26-17)
- 26-17)
- 26-17)
- 26-17)

1x43, onderling in hoogte gelijk geeft één stameenheidspunt.

Als we het volgende nu bekijken, hebben we de neiging om meteen te zeggen, dat hier 2 stameenheidspunten moeten volgen maar let op.

- 27-17)
- 27-18)
- 28-17)
- 28-17)

Geen 2 eenheidspunten, we lezen weer van boven naar beneden en zien één punt hoogteverschil bij pigment en bovendien één punt hoogteverschil in bijkleur. Dat dit v.w.b. pigment bij 2 vogels het geval is in dit voorbeeld, maakt niets uit, het hoogteverschil is niet meer dan één punt, ditzelfde punt hoogteverschil zien we bij de bijkleur t.w. 3x17 met 1x18. De eenheidspunten voor deze combinatie is niet 2 maar NIJL. Reden: voor het punt hoogteverschil in pigment moet op de eenheidspunten één punt in mindering gebracht worden, eveneens moet één eenheidspunt in mindering gebracht worden m.b.t. het punt verschil in bijkleur en dan blijft er niets over van de normaal toegestane 2 eenheidspunten.

Zo geldt van de tabelwaarde telkens aftrek van één eenheidspunt bij alléén dat puntje verschil bij pigment en nog eens aftrek van één eenheidspunt als er tegelijk één punt hoogteverschil is in bijkleur b.v.: 3x27-18 en 1x28=17: totaal 4x45, normaal 3 eenheidspunten maar door laatstgenoemde waardering in pigment en bijkleur, wordt dit 3 min 1 voor pigmentverschil en nog eens min 1 voor het hoogteverschil in bijkleur, dus nog slechts één stameenheidspunt toegestaan.

Al lijkt het volgende voorbeeld een te groot verschil, valt dat in werkelijkheid toch mee.

- 29-18)
- 29-18)
- 28-18)
- 29-17)

hier de combinatie van 2x45 met 2x47, weer van boven naar beneden gelezen

geeft dit per rubriek toch niet meer dan één punt hoogteverschil, dus hier normaal 4 min 1 voor verschil in pigment en nog eens min 1 voor het verschil in bijkleur, blijft toch 2 punten toegestaan.

Voor alle duidelijkheid geven we nu nog een voorbeeld wat laat zien, dat bij 4x46 kleurpunten, ook al laten de eerder besproken rubrieken dat wel toe, toch **geen** eenheidspunten toegestaan zijn.

We lezen weer van boven naar beneden:

- 29-17)
- 29-17)
- 29-17)
- 27-19)

Wel 4x46 maar het niveaoverschil is hier in beide rubrieken meer dan één punt, ook al zou laatstgenoemde waardering 27-18 geweest zijn dan zouden hier nog geen eenheidspunten volgen, daarvoor laat de waardering in pigment een groter verschil zien dan één punt in onderlinge hoogte en dat is niet toegestaan. Hier is dan ook duidelijk geen sprake meer van goede eenheid.

Het is de keurmeester niet toegestaan, **meer** eenheidspunten toe te kennen dan de tabel aangeeft, wel kan hij minder toekennen maar dat mag uitsluitend met duidelijke motivering op de keurbrief.

Duidelijk?

Of blijft het koffiedik kijken?

Herlezen zal u beslist alles duidelijk maken m.b.t. de toekenning van stameenheidspunten, tevens zal u dan de hoge waarde van een goede stam duidelijk worden.

A. v. Eck.

De!

KALENDER 1984

Roodhalscasuaris

Casuarissen zijn grote loopvogels met een rughoogte van meer dan een meter en een gewicht tot 85 kg. Na de struisvogels zijn zij de zwaarste vogels. Er is slechts één geslacht, **Casuaris**, met maar drie soorten. Eén daarvan is de roodhalscasuaris, die echter een ondersoort is van de oranjehalscasuaris. Deze soort leeft in Nieuw-Guinea en de nabijliggende eilanden. Er is nog betrekkelijk weinig bekend hoe deze vogels in het wild leven. Ze zijn erg schuw en houden zich op in de dichte regenwouden. Zij kunnen razendsnel door het dichte struikgewas bewegen. Hun zware lichaam is min of meer wigvormig, de poten zijn kort maar buitengewoon stevig en de bovenkop wordt beschermd door een soort helm. Als casuarissen moeten vluchten, dan strekken ze de kop recht naar voren en doet deze helm dienst als een soort stormram om de dichte takkenwirwar uiteen te duwen.

Doorgaans leven de casuarissen solitair. Ze zwerven door de wouden en doen zich te goed aan vruchten, zaden en andere plantaardige kost, ofschoon ook insecten, spinnen en andere kleine dieren niet worden versmaad. Alleen in de paartijd komen de mannetjes en de vrouwtjes tijdelijk bij elkaar. Het nest is een plat bouwsel op de grond van takken en bladeren, waarin de 3-8 groenachtige eieren komen te liggen. Zij worden uitsluitend door de haan uitgebroed en hij doet er 7-8 weken over. De jongen zijn bruingeel met donkere lengtestrepen. Ze verlaten het nest zodra ze goed en wel droog zijn en worden enige tijd door het mannetje verzorgd.

Het geluid wordt beschreven als dof of diep brommend of een krassend, lang aangehouden, vaak herhaald geluid. (Meer gegevens over de casuarissen vindt u o.a. in het juninummer van 'Onze Vogels' van 1982.)

Meindert de Jong

Over vogelzaden

Tekst: H.J. Veerkamp
Foto's: Wimo

CANABIS SATIVA – HENNEP

Hennep wordt zeker niet verbouwd om zijn geestverruimende eigenschappen, die men aan deze plant toekent. Het wordt ook niet speciaal verbouwd om het zaad. Het gaat om zijn grote sterke vezel.

Hennep is een eenjarige kruidachtige plant, familie van de hop. (De smaakmaker van bier.)

Het is een snel groeiende plant die soms wel 3 tot 4 meter hoog wordt.

De hennepplant is tweehuizig d.w.z. er zijn mannelijke, de gellingen of gaarlingen en de vrouwelijke planten die zaailingen worden genoemd.

Tijdens de bloei van de zaailingen scheidt de bloem die dicht bezet is met balsemhoudende klierjes een vrij sterk bedwelmende geur af. De harsachtige balsem is de zogenaamde haschisch.

Gezien de onwenselijkheid, het oneigenlijk gebruik van dit produkt, loopt er een wetsvoorstel om het verhandelen e.d. van kiemkrachtig hennepzaad te verbieden. Men is druk zoekende naar een verantwoorde methode om de kiemkracht van hennep af te remmen, zodat alleen hennep zonder kiemkracht verkocht kan worden.

Hennepzaad als vogelvoedsel staat goed aangeschreven. Het is niet alleen vetrijk zaad, het bevat tevens hoogwaardig eiwit. Algemeen wordt aangenomen dat het bij de vogels de paringsdrift opwekt. Heel vreemd is dat niet, want het voeren van uitgeperst hennepzaad als veevoer blijft o.a. om deze toegekende eigenschap beperkt tot kleine hoeveelheden.

Voor onze vogels moet het geven van hennep, overigens een bijzonder goed voedsel, niet overdreven worden. In de broedperiode leidt een grote hennepgift tot een voortijdige leg.

Zo kan het gebeuren dat poppen met nestjongen van 14 dagen aan de leg gaan en het voeren van hun jongen staken. Overigens wordt gekneusde hennep gaarne aan de jongen gevoerd.

De door ons gebruikte hennep is afkomstig uit China, Rusland, Chili (grote hennep z.g. vishennep) en Libanon (kleine hennep).

Gemiddelde waarde:	Hennepzaad
Vocht	8,7%
Ruw eiwit	19,5%
Ruw vet	32,1%
Zetmeel en suikers	18,0%
Ruwe celstof	16,9%

Hennep wordt gerekend tot de vetrijke gewassen. In het aminozurenpatroon ontbreekt cystine en tyrosine. In het eiwit is leucine 7,7% en valine 6,3% het hoogst aanwezig.

Vogel- en Fotoliefhebber

al van jaren geleden was ik naast mijn vogelliefhebber zijn, mij ook verder aan bezighouden met het fotograferen van vogels. Het eerste wat men dan in de beginne doet is in het een of andere vogelpark of dierentuin zijn films volmaken. Op zich zelf goed om aan prachtige opnamen te komen en zeker gemakkelijk om bij mislukkingen dit dan over te doen. Maar al gauw vond ik dat dit mij niet ten volle voldeed, ik wilde meer, voordat er in het begin van de zestiger jaren nog weinig of geen boeken over vogelfotografie te vinden waren om als hulpmiddel te dienen, was het dan ook een zelf zoeken. Nu kon ik wel met de ervaring als vogelliefhebber, vooral dan met vogels uit de streek, hier mij aan gaan richten. Ik wist dat het niet gemakkelijk zou zijn zeker zonder telelens. Het was sjaar geworden en meteen de tijd om de nestkastjes te reinigen, en ook de tijd was aangebroken om aan vogelvoeding te beginnen. Allerlei voedsel werd dagelijks aangeboden, soms in hoeveelheden zoals b.v. ± 50 kg beschadigde appels in drie dagen tijds opgegeten, wel uitzonderlijk. Verder zaden, brood, appels en vetbollen en bij strenge vorst in geen sneeuw soms drinken. Ik kon aan, en meestal in het weekend, mij erbij goed bezighouden vooral door dit gedoe allemaal van kortbij gade te gaan. Doordat ik aan de rand van de stad woon met velden en boomgaarden wisselend en vlakbij een bos, zo is er aan ook een verscheidenheid aan vogelsoorten te zien. Het is nog steeds een evenement telkens een zeldzame soort of een weinig geziene gast te kunnen betrouwen. En hier kom ik tot het verhaal van mijn foto. Door gefascineerd te zijn geworden door een prachtige grote lij-

ter beekrop mij stilaan de gedachte deze te vangen en in een leegstaande volière onder te brengen om deze lijster in het vroege voorjaar terug vrij te laten. Ik had zo de gedachte, door het feit dat deze volière uitzicht geeft op een achter gelegen boomgaard, deze lijster er dan mogelijk zou gaan nestelen na het vrij laten, om alzo in de lente de kans te krijgen haar aldaar te kunnen fotograferen. Het werd dan ook februari, en onze grote lijster had ik al die tijd goed te eten gegeven en kwam zij zorgeloos door de winter. Nu zou ik ze vrij laten. Juist voor het vrij laten heb ik een ring gemaakt van aluminiumdraad en deze haar aangedaan, dit met de bedoeling haar later op de foto's te herkennen, en om te zien of ik in mijn opzet zou slagen. Of ik dan ook zelf voldaan was met deze door mij gemaakte foto kunt U zich wel voorstellen. Voor hen die interesse hebben in het fotograferen van vogels in de natuur, wil ik hier verder uiteenzetten hoe ik te

werk ben gegaan. Het is nu wel niet meer zo van deze tijd wat betreft de techniek, als ge het zo wilt noemen, maar mogelijk hebt U er toch iets aan. Door het observeren kwam ik er nogal vlug achter dat er inderdaad een paar grote lijsters de grootste peregboom uit de boomgaard hadden uitgekozen en ze aldaar een gezin zouden groot brengen. Ik was er dan ook vlug bij om rond de stam van deze boom een kraag van draad en doornetakken te maken, zodat er geen kat bij het nest zou kunnen en dit zeker zou gespaard blijven. Doordat ik wel een goed fototoestel bezat (Contaflex 24 x 36) maar geen telelens en deze, zeker destijds, te kostelijk was, zette ik mij aan het werk om alzo een kistje te maken waar mijn fototoestel in paste en te bedienen was. Het werd gecamoufleerd met mos, schors en bladeren op een geverfde ondergrond van groen en bruinschattigrijns. Er werd een spanklem aan vast gemaakt zodat ik in alle richtingen en op verschillende dikten van takken dit kistje kon vastzetten. Een afstandsbediening werd gekocht om op 10 meter afstand mijn fototoestel te ontspannen door middel van luchtdruk bediend met de hand (Rowi Pneu). Nu werd ook vrouwlief erbij betrokken, zij zou voor mij een linnen schuulent maken en die groen verven.

In een lang vrij weekend waren de jonge lijsters al prachtig groot geworden zo dat ik aan mijn lang geplande gedachte kon beginnen. Doordat ik reeds een tiental dagen het gemaakte kistje in de nabijheid van het nest geplaatst had, en dit telkens per dag wat dichterbij hun nest plaatste tot op één meter afstand, gaf dit niet teveel argwaan bij het ouder-

NEDERLANDSE BOND VAN VOGELLIEFHEBBERS

januari 1985

26	27	28	29	30	31
1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24
25	26				

NBvV-KALENDER 1985

Een zo schitterend uitgevoerde kalender voor zo weinig geld koopt u elders nergens.

Formaat 29 x 30 cm, met 24 zeer fraaie vogelafbeeldingen in kleur.

Vastgestelde verkoopprijs slechts f 6,50.

Verkrijgbaar bij uw afdeling of rechtstreeks van het bondsbureau. Voor afdelingen is de inkooprijs bij 10 of meer exemplaren f 5,00 per stuk.

Bestellen door overmaking van het verschuldigde bedrag op giro 1148324, t.n.v. NBvV te Bergen op Zoom.

Per omgaand ontvangt u het bestelde franco thuis.

paar. De dag te voren werd onder de boom ook de schuifent opgezet. Op de geplande dag werd het nog goed weer ook, de wolken en het bladerendek van de boom gaven wel zorgen met betrekking tot de belichtingstijd, en na iedere opname diende ik vier meter hoog te klimmen om de volgende opname voor te draaien en de belichting eventueel aan te passen (125 sec.-diaf. 5,6). Het is dan bij het ontwikkelen van de film zo spannend om te zien wat het zal worden, dan pas komt de werkelijkheid goed te voorschijn.

In de beginne is men al gauw opgetogen, maar dat blijft niet, en men gaat zich steeds kritischer opstellen. Vooral de natuurlijke rust moet een foto weer geven, daarom moet er niet alleen een fototechnische kennis zijn, maar ook de kennis en het gevoel in het doen en laten van de bepaalde vogelsoort die men wilt fotograferen. Hier onmiddellijk aan toevoegend het respect voor de natuur

zelf en niet alleen voor Uw opnamen te zorgen. Hier bedoel ik dan, om zeker geen schade aan te brengen door bijvoorbeeld takken weg te snijden, liever deze ombuigen en tijdelijk vastbinden. U moet wel verder denken. Stel de vogels ook niet bloot aan hun natuurlijke vijanden, blijf liefhebber in de echte zin. Nu wat betreft de foto, daar heb ik twee dagen overgedaan, telkens van rond 10.00 uur tot 15.00 uur en vervolgens gesorteerd uit een twintigtal opnamen. Ik gebruikte een verrekijker om alzo beter te zien wanneer ik diende de peer in te drukken van de afstandsbediening. Ook moest ik er goed op letten dat de oudervogels mij niet altijd zagen wanneer ik mijn film moest gaan doordraaien. Het zal nu weerom vrij vlug lente worden, met overal opnieuw jong leven. Het is dan ook zo fascinerend dit alles opnieuw te beleven en op foto vast te leggen, zodat wij er later op terug kunnen kijken om zodoende dit telkens te bele-

ven. Wel vraagt dit alles zeer veel tijd e zijn er nog andere factoren komen mee spelen. Maar laat dit U niet afschrikken want U beleeft iets wat zeer opwinden is. U bent dan ook zo met de natuur be trokken en zodoende heeft iedere fot dan ook zijn eigen belevens die U noo vergeet. Het is daarbij ook een riem or der het hart om met de foto's een mooi uitslag te bekomen in een uitgeschre ven wedstrijd, of afgedrukt te zien in ee prachtig boek zoals 'Thieme's Voliere boek' van Dhr. C.E. van Berkel (zie boe ken service) of in een maandblad zoal 'Onze Vogels' om alzo iedereen te late meegenieten, wat ik dan van hart wens.

Tekst en foto: André Bruggeman, België.

Vakantie: potplant vaak de dupe

Hoewel er nog enkele gelukkigen zijn die de vakantie nog voor de boeg hebben, is deze voor de meesten in ons land al weer voorbij.

Vaak hebben buzen, familie of vrienden voor de haarderen en planten gezorgd. Toch gaat tijdens de vakantieperiode nogal eens een plantje dood. De eigenaar weet immers zelf het beste welke verzorging een bepaalde plant nodig heeft.

Veel plantensoorten hebben hun eigen specifieke wensen die moeilijk alienaal door de 'vakantieverzorgers' kunnen worden vervuld. Na de vakantieperiode bestaat er op de Nederlandse bloemenveilingen dan ook een verhoogde vraag naar planten.

Naast het op vakantie gaan van de plantenbezitters spelen ook het in september vaak wat slechter wordende weer en de korter wordende dagen een rol bij de verhoogde vraag naar potplanten.

Men gaat de gezelligheid weer wat meer in huis zoeken. Het spreekt vanzelf dat haer door de kamerplanten, meer dan in de zomermaanden, in de belangstelling komen.

De Nederlandse potplantenteleers spelen in op de verhoogde vraag na de zomer. Hoewel de meeste plantensoorten het hele jaar door verkrijgbaar zijn, zorgen de teleers ervoor dat na de zomer het potplantenaanbod bijzonder groot is. Er worden miljoenen planten op de bloemenveilingen aangevoerd en ook het assortiment is zo mogelijk nog breder dan de rest van het jaar. Dit geldt zowel voor de bloeiende als voor de groene kamerplanten.

Voorbeelden van bloeiende potplanten die in de zomermaanden in grote getale op de bloemenveilingen worden aangevoerd zijn onder andere Nederlandse potplant nummer één de Begonia, de Azalea, de Saintpaulia of Karps' vrolijke, de Cyclamen, de Bougainvillea, de Erica of daphne en de potcycasus. Groene planten die het vermelden meer dan waard zijn, zijn onder meer Ficus, Yucca, Dracaena, Dieffenbachia, Schefflera, Codiaeum of Croton en Nephrolepis of zwaartvaren.
Bron: Bloemenbureau Holland

NIEUW! GEHU KOOIEN NIEUW!

Wij leveren U betaalbare kooien, en voor elke vogel de juiste kooi. De kooien zijn opgebouwd uit 10 mm met kunststof beklede plaat. De voorzijde is met aluminium afgewerkt, en worden als bouwpakket geleverd.

Verder leveren wij: **BROEDMACHINES** en **Ziekenskooien**.

Vraag documentatie aan bij: **GEHU**

Boomcatweg 10 - 7442 BH Nijverdal - Tel. 05486-1 61 87

EDELCHÉMIE PANHEEL B.V.

vecht voor een schoner milieu

Fabriceert: **NEOFLEX E-3-X**, de beproefde frisse **INSECTENDODENDE** verf voor uw hokken, volière, broednesten, etc. Het gebruik van insecticide is 100 x minder.

Bel ons op... telefoon 04747-22 20

GEEF ZE ZANGLUST EN VERENPRACHT. PAK PUIK!

PUIK voor vogels! De naam zegt het al.

Holland Diervoeders B.V. heeft voor elke zaadetende vogelsoort een geëigend produkt. Het bestaat uitsluitend uit hoogwaardige grondstoffen, die ook werkelijk worden opgenomen. Elk mengsel is zo samengesteld, dat het een optimale voeding garandeert en aldus bijdraagt tot de beste resultaten. De zaden en granen zijn met zorg geselecteerd en grondig gereinigd.

Produkten van Holland Diervoeders B.V. zijn uitsluitend verkrijgbaar bij de vakhandel.

HOLLAND DIERVOEDERS BV

DE NIEUWE NAAM VOOR KLOMP(TEK)
EN VAN WIJNGAARDEN

P.J. de Penning

Kegelsilene (*Silene conica* L.)

Het is heel goed mogelijk, dat we hier met de kleinste anjer te doen hebben die er is. Maar daarom beslist nog niet de minst mooie! Het wondermooie bloempje, met een doorsnede van een halve centimeter, doet niet voor grotere familieleden onder.

Laten wij echter wel wezen: de Kegelsilene is een zeldzame plant en behoort onaangeroerd op zijn groeiplaats te blijven staan. De plant zelf heeft een nietig formaat. Daar groeit een zachtbehaarde bloemstengel uit van ongeveer 15 tot 20 centimeter lengte. Aan het einde van die stengel, zit de kegelvormige zaaddoos, waarop duidelijk 20 tot 30 ribben te onderscheiden zijn. Als een vorstelijke bekroning spreiden daarbovenop de lila-rose bloemblaadjes, met in het midden een wit kelkje, hun onuitsprekelijke schoonheid ten toon aan de oplettende beschouwer.

Wie tijdens de maanden mei tot juli een duinwandeling maakt, moet onderweg goed opletten! Vanwege hun zeldzaamheid valt het niet mee om ze te vinden.

En wanneer u ze gevonden hebt, blijf er dan liever af. Een klokje tikt nergens, zoals het thuis tikt. Dat geldt in een ietsje gewijzigde bewoordingen zeker ook voor de Kegelsilene! Nergens ik ze beter op haar plaats, dan waar zij groeit en bloeit en ons telkens weer boeit met haar wonderlijke schoonheid.

Tot slot behoeft haar naam nog nadere verklaring. Silene zou iets met rust of een rustige omgeving te maken kunnen hebben. De soortnaam Conica, of kegelvormig, is gelukkig wat duidelijker.